

Dr. NAGY SÁNDOR

A magyar nép kialakulásának története (14.rész)

XVII. SZÉKELYEK – (1.)

Azért írok rólok előbb, mint a hódító magyarokról, mert ők az őstelepés néphez tartoztak, így a honfoglaló magyarok előtt már a Kárpát-medencében laktak. Jól tudom, hogy könyvem legfontosabb feladata annak elhitelesítése és bizonyítása, hogy a mai magyar nyelvünk nem ott született meg a vogul őserdőben, a voguloknak és egy török lovasnépnek az összekeveredéséből, valamikor Kr. u. az V. században, hanem ott alakult ki a Kárpátok koszorúza hazában, hosszú évezredek alatt, az odavetődő őstelepés és hódító népek nyelvi egymásra hatásának eredményeképpen. Nevet pedig a Kárpát-medence legutolsó meghódítója, a magyar nép adott az ott talált népnek és nyelvének is, amelybe a hódítóelem saját nyelve is beleolvadt idővel.

Ha például a hunok meg tudták volna tartani uralmukat a Kárpát-medencében, akkor az ott lakó népet és annak nyelvét ma is hunnak neveznék. Ugyanez az eset állt volna fenn, ha az avarok hatalmát sem törte volna össze Nagy Károly frank király, illetve német-római császár, mert a meghódított, az első néposztály már ezek idejében is ugyanaz volt, mint amelyiket Árpád hadai is ott találtak a Duna-Tisza táján. Már eddig is bizonyítottam, hogy milyen volt az ősnép nyelve, amikor az elkeveredésben marhának nevezte és meg is verte az akkori világ legnagyobb urát, a tényleges római császárt, II. Konstanciust. De ez csak egy szó a sok közül, amelyek a magyar nyelv szókincsét képezik. De ez még nem döntő bizonyíték, márpedig nekem nem csak értelemmel felmérhető, hanem kézzelfogható igazságokat kell harcba állítanom, mert a hitetleneket is meg kell győzőm.

Azért hívom segítségül most a székelyek hadát, mert róluk bizonyítani tudom, hogy már Árpád honfoglalása előtt régen a Kárpát-medence lakói voltak. Az őstelepés népből valók, a mai nyelvük is az őstelepés népből származik s ott alakult ki a Kárpát-medencében, jóval előbb Árpád honfoglalásánál. Ugyanazt a nyelvet beszélték már akkor, amellyel ma is élnek, sőt ugyanazzal a szójárassal és kiejtéssel, amelyet ma is használnak.

Történetíróink eddigi megállapításai róluk elég gyengék és zavarosak. A székely nép nevét és származását illetően még ma is teljes a homály a hivatalos felfogásban. Még ifjú egyetemem hallgató koromban olvastam dr. Karácsonyi János egyetemem tanár egy cikkét a székelyekről. Ő nevüket a szláv *szekul* szóból származtatta, amely *favágót* jelent magyarul. Ez igen *gyarló megállapítás*, mert minden historikusnak tudni kell, hogy a székely katonanép volt, nem pedig hivatásos favágó, s a hadseregben mindig az élvonalban harcolt. Tehát hadi foglalkozású fegyveres nép volt. Németh Gyula történetírónk a székely nép származására vonatkozólag Thury József megállapítását tartotta helyesnek, aki a székely nevet a csagatáj-törökök szótárában levő „sikul” szóból származtatta, ő maga pedig, amint alább bővebben kifejtem, a székely nevet „eszkiil”-nek magyarázta, illetve ferdítette el, mégpedig tudatosan.

Ez a „sikul” annyit jelent magyarul, mint *nemes, előkelő, uralkodó*. De azután kislát, hogy a „sikul” *sajtóhiba*, s odalett az előkelő származás. **Ráczonyi László** magyar nyelvész szerint „a rendelkezésre álló történeti adatok tudományos értelmezése csak azt a feltevést engedi meg, hogy a székelyek török eredetűek.” Idézi **Gyalay Domonkos** erdélyi író egy nyilatkozatát, amely szerint „ma is élő községéből megállapítható, hogy a székelyek hajdan a fehér kancalovát csodálatos lénynek tartották, ősiüknek vallották.” Ez tisztára lóvá tevés nemcsak a székelyeknek, hanem azoknak is, akik ezt a nagy tudományt elhiszik. Ő sem látja akadályát annak, hogy a székely nevet a török sekül vagy sikül szóból származtassuk, amelynek jelentése fehér lábú ló, fehér folt a homlokán. De itt is hiba van a kréta körül, mert a török nyelvben a fehér lábú és a homlokán fehér csillagos lovat **nem sekilnek, hanem kesilnek** hívják. Ez pedig szó szerint egyezik a magyar **kesely ló** nevével. Egy ősi népdal mondja: „Fehér az én kesely lovam lába, azon visz a babám udvarába...” De együgyű, mesébe való minden ilyen zagyaság, és csak azon csodálkozom, hogy komoly emberek, akik még a tudós névre is számot tartanak, ilyen gyerekmesékkel ki mernek állni a nyilvánosság elé.

Sebestyén Gyula a kabarokat tartja a székelyek őseinek, mert azok is *három törzsből* állottak, mint a székelyek. De ennek a feltevések ellentmond először is az a tény, hogy a székelyek Árpád hódítása előtt, tehát a kabarok Kárpát-medencei megjelenése előtt már régen a későbbi Magyarország területén laktak, mint őstelepés nép, a honfoglalás előtt legalább pár ezer évvel már. Így nem jöhettek Árpád hadaival együtt, amelynek előcsapatát képezték volna. De különösen ellentmond az a tény, hogy akkor, mint a mag-

yar honfoglaló népnek első és legvittebb törzse – **Konstantin** császár írása szerint – a legtermékenyebb részét szállhatták volna meg az általuk is megszerzett ország földjének, nem pedig a Gyergyói- és Csíki-havasok terméketlen vidékét, a Bodzai-, Ojtozi-, Gyimesi-, Békási- és Tölgyesi-szorosok átjáróinak őrzési kötelezettségével.

Eppen ez a vitathatatlan ésszerűség a bizonyítéka annak, hogy a székelyeket egy felsőbb katonai hatalom tervszerűen telepítette a mai helyükre határőröknek, mert a Kárpátok átjáróinak őrzése igen fontos hadászati érdek volt. De ebből következik az is, hogy a székelyeket indokolatlanul méretezik három törzsnyi népre, vagyis egyes írónk helytelenül magyarázzák ezt a latin kifejezést: „*trium generum siculi*”. Mert a latin *genus* szó magyarul *nemzetséget, nemet, szóval vérségi kapcsolatban levő kisebb népcsoportot* jelent, a latin nyelvben a „tribus” szó jelent törzset, szóval egy nagyobb létszámú népcsoportot, amely már politikai egység volt, mert idegen és nem vérrokon népelemeket is magához kötött. Ha három törzsnyi lett volna a székelység Erdélyben, akkor ennek egész területét megszállhatta volna, s ma e drága gyöngye hazánknak nem lenne az oláhoké. A **Székely Krónika** szerint nem három, hanem hat nemzetségből állt a székelység. Ezek a következők: **Halon, Eulie, Jenő, Meggyes, Adorján és Ábrán**. **Halon** ősi szó. Az „n” képző a sumirban is megvolt, a mai magyarban is megvan, és a mai os-es-ös ragoknak felel meg. Pld. a magyarban *vaçon* annyi, mint vadás, me-zöny-mező, szurony-szúrós stb. Így, a *Halon* annyit jelent, mint halós, halálra szánt, vagy halni kész. Ősi és hősi tulajdonsága volt ez a katonának. **Orbán Balázs** székely író ezt a *Halon* szót „*halom*” szóra változtatta, teljesen ésszerűtlenül és önkényesen.

Eulie középkori oklevélírási módon írt szó. Aki jártas ilyen oklevelek olvasásában, az csak *ölönök* magyarázhatja. A katonának *ölés* is volt a mestersége. **Orbán Balázs** „örlec”-nek írja. A szó eleje az „ör” még megfelelne a székelyek foglalkozásának, mert örök, határőrök voltak, de a „lec” értelmetlen. **III. Károly** király 1724-ben adott ki egy okmányt a székelyek alkotmányáról. Ebben „*Eölöcz*” szó van, ez is ölösnek felel meg a mai nyelvünkön.

A **Jenő** név egyezik a magyar ötödik törzs nevével. Ez török szó, jelentése megfelel a magyar „új” szónak. Újonnan csatlakozott törzset jelent. A török nyelvben ebből a szóból származik a jancsár-jenicseri, annyi, mint új fiúk nevű fogalom s a török gyalogság neve.

Meggyes középkori magyar szó, őskori formája Meggygyed vagy Meggyen lenne.

Adorján magyar személynév. Előfordul családnévként ma is, úgy az erdélyi székelyeknél, mint Dunántúl, az őrségben visszamaradtaknál is. Felsőőrön több családnak van tisztán székely neve, ilyen az **Adorján, Pál, Imre, Benedek, Bálint, Fülöp, Gábor, Miklós, Pongrácz, Simon**, stb.

A székelyeknél azért van annyi családnév keresztnevből, mert valamikor nálunk, mint harcoló népnél a családok nem széledtek el, hanem együtt maradtak, mert hadi egységet is képeztek az egy őstől leszármazók. Eppen azért a katonai beosztásuk kívánta, hogy az egy őstől származó családok együtt maradjanak. Neve csak az őscsaládnak volt, amelynek keretén belül a kiscsaládok fejének a keresztény korban csak keresztneve volt, mint ma is a családtagoknak. Ezekben a nevekben a ló-atyafiságnak nyoma sincs, pedig a régi időkben még nem oknyomozó módon írtak történelmet, mint ma illenék minden olyanak, aki a történetírói névre is számot tart.

A magyar középkori krónikáiról **Kézai Simon** mester írt a székelyekről. Az ide vonatkozó részt szóról szóra idézem: „*Maradtak még a hunokból háromezren, kiket a futás mentett ki a krimhildi csatából. Ezek a nyugati népektől való féltükben egészen Árpád idejéig a Csigle mezején maradtak és ott többé nem hunoknak, hanem székelyeknek hívták magukat. Ezek a székelyek ugyanis a hunok maradványai, akik, mikor meghaltak, hogy a magyarok másodsor is Pannoniába költöznek, a visszatérők elé mentek Ruténia határáig és miután Pannoniát együttesen hatalmukba vették, ebből részt kaptak, de nem a Pannóniai Alföldön, hanem a határszéli megyék közt.*”

Kézai Simon IV. vagy **Kun László** királyunknak volt kedvelt udvari papja. Valamelyik olasz egyetemen végezte tanulmányait magiszteri, magyarul mesteri fokozattal. Ez annyit jelent, hogy azon az egyetemen megszerezte szigorú vizsgával először a „*baccalaureatus-borostyán koszorút*” fokozatot, azután a „*licenciátus*” fokozatot; *licet* latin szó, magyarul annyit jelent, mint *szabad*, vagyis ezzel a vizsgával már az egyetemen szabad volt tanítania. A harmadik szigorú vizsga után kapta a legmagasabb tudományos fokozatot, amelyet az Egyetem adhatott, a *magiszteri*, magyarul *mesteri* fokozatot. Ezzel az egyetemen előadott összes tudományok mestere lett. Doktori címet abban az időben csak az kapott, aki az egyetemi végbizonyítványa után komoly tudományos munkát fejtett ki és könyveket írt. **Tehát Kézai Simon a maga korában a szellemi és tudományos felsőbb réteghez tartozott, s mint ilyennek írását komolyan kell venni. Ha tehát ő a hun és a**

magyar honfoglaló népet testvérnek mondja, akkor ez annyit jelent, hogy az ő korában az még hitelt érdemlő hagyomány vagy köztudat volt. Ennek a valóságában a mai történetírónak sincs oka kételkedni.

Ő az első történetírónk, aki egyetemes magyar történelmet írt. Nemcsak a hódító katonanépnek, a felsőbb osztálynak, vagyis a nemességnek a történetét írta meg, hanem a jövevényekről és a meghódított ősi népről is igen értékes tudósításokat közölt az utókorra! „*Mivel azon felül némelyeket érdekel, hogy kik az udvarnokok, várnépek és egyéb béresek, szabadosok és rabszolgák, kikkel egész Magyarország tele van, továbbá honnan veszik eredetüket, ezt is méltónak tartotam, hogy jelen munkácskáimhoz függesszem.*”

Amit ezekről írt, azt az Árpád-kori okleveleink teljesen igazolják. **A székelység eredetének helyes és igaz ismerete mennyiben szolgálja a magyar nép kialakulásának igaz történetét?**

Annyiban, hogy a székely nép az őstelepés sumir rokon népből származik és annak nagy átlagától csak hivatására, illetve munkabeosztására nézve különbözött, mert a székely katonanép volt és fegyveres szolgálatot teljesített az ország határában.

E sorok írójának a megállapítása az, hogy a *székely* név ugyanolyan eredetű és képzésű magyar szó, mint *Erdély*, amely az *erdő-el*, vagy is *erdőn túli földet* jelent. Az „*el*” ma igeikötő, például: *elmegegyek*, vagyis az alaphelytől tovább, azon túl megyek. De az ősi nyelvben az „*el*” még határozószó volt. Mi a szék? Mint bútordarab az, amelyre leülünk, mint földterület olyan hely, amelyre sokan telepedtek le, amelyet sokan ültek vagy szálltak meg. A szállás helye volt a székbeli terület, az ott lakó nép volt a székbeli nép. Mi a *szék-eli* föld? Az, amelyik *túl* volt az emberektől *megült, vagy megszállt* telephelyen vagy területen. Melyik a *szék-eli* nép? Az, amelyik a megszállt, megült földön túl tartózkodott és vigyázott a székbelieknek nemcsak életére, hanem a vagyonára is, mert abban a törvény nélküli időben a nyers erő szabott törvényt. Ezt pedig erőszaknak nevezték akkor is és nevezik ma is. Az erőszakot pedig csak egy nagyobb erőhatalom tudta féken tartani akkor is és tudja ma is. A *szék-eli*, később a nyelvvalakulás törvénye szerint *székely* nevű nép határőri szolgálatot teljesített az egyes telephelyeken. Később pedig az ország határában őrzőt is *székelinek*, székelynek neveztek.

De nyelvünkben nemcsak Erdély és székely szavak vannak, hanem ilyenek is: *estély*, annyi, mint *esteli idő*, vagyis az, amelyik a napnak az égről való leeste után következik. A régiek ti. azt hitték, hogy a nap megfutván pályáját az égen, leesik onnan, innen van a napeste, vagyis az este szavunk, ami a nap leestét jelenti az égbolt alá. Ma már úgy mondjuk

finomabban, hogy a nap lenyugszik, de azért az este szó megmaradt nyelvünkben még az ősidőből, azért *este-eli* összejöveteleket, *estélyeket* is tartunk s néha a késő *éjj-elig* is együtt maradunk. De mikor a nap felrúgtat az égre, vagyis felreken, felébred, reggel is lesz, s mi a reggeli étkezés után újra kezdjük a napi munkát. De a *dé-eli*, *déli* evés utáni pihenést már nem magunkra, hanem állatainkra vonatkoztatva mondjuk, hogy *delelnek*. A „*dé*” jelentése „*nap*”, a gall nyelvből átvett szó.

A „*szék*” szó ősi használatára pedig megemlítem Sziszek városát, amely a Pannonok végvára volt. Nevében a sumir „*szo*” van, ami magyarul *víz*et jelent. Jelentése tehát vízszék, vagyis vizes szék, vagy vizes telephely. **Augustus** római császár Kr. e. 35-ben szállta meg, illetve foglalta el, mint Pannónia elővárát. A Dráva mellett van Eszék, ennek neve haddanában Ő szék volt. A rómaiak Mursa néven említik. De e név nem latin, hanem sumir. „*Mur*” annyi, mint földes, iszapos a „*szo*” pedig *víz*et jelent, így értelme földes, iszapos víz. Ez érthető is, mert mellette folyik a sokszor iszapos Dráva. Nyelvünkben nemcsak a „*szék*”-nek volt székhelye, hanem a később kialakult vármegyének és a járásoknak is. Sőt az országunk is székesfővárosa volt. **Az ősidőben a Kárpát-medencei nép minden telephelyét *széknek* nevezte és ezeknek a székeknek volt fegyveres őrzője mindenütt a *szék-eli* nép.** Azt hiszem, hogy ezek után elhiszik olvasóim, hogy a székelyek mégsem a lótlól származtak, hanem azoktól az őstelepésektől, akik a Kárpát-medencéjét benépesítették, akiknek nyelvén egy-egy nemzetség, vagy nagycsalád telephelyét szállásnak, vagy ülésnek, de leginkább *széknek* nevezték. Mikor azután a fejlődés törvénye s az élet kényszere a kis népegységeket az önvédelem miatt nagyobb egységekké fejlesztette, vagy a hódítók ereje nagyobb egységekre szorította őket, akkor a határok védelmének igen fontos feladatára külön néptörzseket alkalmaztak, vagy osztottak be. Nem pénzben vett emberek voltak ezek, hanem a szabad emberekből kiválasztottak, akik a kapott földért fegyveres szolgálattal és vérrel adóztak. Ilyen országos határőri szolgálatot teljesítő katonanép lett a *szék-eli* nép a Kárpát-medencében, mert neve és népe csak ezen a területen maradt meg.

(folytatjuk)